

neposredna politička i ekonomska kontrola radnika nad sredstvima, odnosno investicijama. Integracije moraju postati briga samih radnika, a ne samo vrhova preduzeća. Napravljeni su novi, značajni koraci u daljem prenošenju državnog kapitala na osnovne organizacije udruženog rada, pri čemu republike, pokrajine i komune moraju u tom poslu biti aktivnije i dosljednije. Potrebno je sagledati i kolebanja koja se pojavljuju u sprovođenju konkretnih zadataka...

MAHMUT BAKALI

Neka iskustva u realizaciji koncepcije opštenarodne odbrane

(»VOJNO DELO« br. 6/73)

... Organizovanim i smišljenim uključivanjem radnika iz oblasti udruženog rada da neposredno budu faktor odbrane i osnovni oslonac opštenarodne odbrane, neposrednim organizovanim uključivanjem u sistem opštenarodne odbrane seljaka, omladine, inteligencije i drugih u okviru svojih radnih kolektiva, mesnih zajednica, kroz jedinice teritorijalne odbrane i u drugim vidovima, sistem opštenarodne odbrane i u Pokrajini Kosovo je potvrdio svoj klasni i opštenarodni karakter. To je doprinelo porastu svesti i saznanja svih naroda i narodnosti, radnih ljudi i građana, pre svega radničke klase, boraca, omladine, žena, pionira i drugih — da je koncepcija opštenarodne odbrane jedina alternativa uspešnog suprotstavljanja svakom agresoru, radi očuvanja i odbrane nesmetane izgradnje samoupravnog socijalizma i nacionalne ravnopravnosti, odbrane tekovina naše revolucije, zaštite nezavisnosti i nesvrstanosti naše zemlje. Ovo saznanje potvrđuje se u praksi u mnogobrojnim aktivnostima u odbrambenim pripremama, a najbolje su provereni na vežbi »Kosovo 72«.

U svim dosadašnjim akcijama na realizaciji odbrambenih priprema faktor idejno-političke svesti posebno organizovano i smišljeno idejno-političko i akciono delovanje SK predstavljao je vrlo značajnu komponentu i uslov uspešnog izvršavanja svih zadataka na jačanju naše odbrane i razvoja i oživotvorenja koncepcije opštenarodne odbrane.

Veoma bitan faktor, koji je došao do izražaja u aktivnostima opštenarodne odbrane, jeste ispoljeno čvrsto jedinstvo Albanaca, Srba, Crnogoraca, Turaka, Muslimana i pripadnika drugih naroda i narodnosti koji žive u SAP Kosovo. Takvo jedinstvo ispoljeno je i među pripadnicima različitih socijalnih grupa, različitih generacija, i to svuda u radnom kolektivu, na selu, gradu i drugim sredinama. Ovo jedinstvo najbolje se manifestuje u pripremama i na samoj vežbi »Kosovo 72«.

Stalni naponi na područjavanju opštenarodne odbrane i rezultati koji su u ovom pravcu postignuti, značajno su doprineli da koncepcija opštenarodne odbrane i pripreme za jačanje odbrambene sposobnosti naše zemlje, postanu sastavni deo, pravo i obaveza svih naših građana, radnih ljudi i društvenih struktura, jer koncepcija opštenarodne odbrane nije samo vojna koncepcija već sveukupnost i sinteza političkih, idejnih, ekonomskih, vojnih, moralnih, propagandno-psiholoških i drugih mera otpora.

Ceneći uticaj osnovnih faktora koje smo istakli, i stečena iskustva u dosadašnjim aktivnostima na realizaciji koncepcije opštenarodne odbrane, sa stanovišta naših napora na planu unapređivanja i postizanja novih kvaliteta u ovoj oblasti, ističu se neka bitna pitanja koja, s obzirom na njihov značaj za uslove naše Pokrajine, opredeljuju i našu aktivnost u narednom periodu.

Prvo, Savez komunista Kosova i sve subjektivne snage su u idejno-političkoj aktivnosti polazile od toga da uspešno ostvarivanje i dalje razvijanje koncepcije opštenarodne odbrane, zavisi, pre svega, od ostvarenog jedinstva svih naroda i narodnosti. Visok stepen jedinstva bilo je moguće ostvariti zahvaljujući, pre svega, odlučnoj, beskompromisnoj borbi na ostvarivanju politike pune nacionalne ravnopravnosti, stalnim učvršćivanjem i produbljivanjem bratstva i jedinstva, uz energičnu, odlučnu i beskompromisnu borbu protiv nacionalizma i šovinizma i protiv delovanja neprijatelja koji glavni udar svoje aktivnosti usmerava na razbijanje bratstva i jedinstva. Ono što je veoma bitno i pozitivno — ogromna većina radnih ljudi i građana je svesna šta znači bratstvo i jedinstvo za naš socijalistički samoupravni razvitak, za koheziju i odbrambenu moć i uspešno suprotstavljanje svakom agresoru. Kod radnih ljudi svih naroda i narodnosti Kosova stalno raste saznanje da samo jedinstveni mogu biti snažni i sposobni da se suprotstave svakom agresoru.

Savez komunista Kosova i sve progresivne snage stalno su delovale na razvijanju svesti i jačanju saznanja kod radnih ljudi i građana o sudbonosnoj povezanosti i osećanja zajedništva svih naroda

i narodnosti Kosova, njihovog neraskidivog jedinstva sa svim narodima i narodnostima Jugoslavije, kao jednog od bitnih pretpostavki i uslova za očuvanje slobode, integriteta, samoupravnog razvoja i obezbeđivanje srećne budućnosti i blagostanja svih.

Delujući tako, višenacionalni sastav SAP Kosova sve više se razvijao u moralno-političku snagu celog društva u ostvarivanju koncepcije opštenarodne odbrane i izgradnji samoupravnog sistema naše društvene zajednice. Polazeći od toga, u Savezu komunista Kosova i svim progresivnim snagama sazreva svest o tome da multinacionalnost Pokrajine u samoupravnim socijalističkim odnosima, u uslovima razvoja pune nacionalne ravnopravnosti, jedinstva i solidarnosti među njima, na radničko-klasnoj samoupravnoj socijalističkoj osnovi, uz neprekidno idejno-političko delovanje SK, sve više pretvara u faktor koji stalno jača našu odbrambenu sposobnost i onemogućava ostvarivanje cilja unutrašnjeg i spoljnog neprijatelja da višenacionalnost pretvori u faktor slabljenja naše odbrambene moći unošenjem nejedinstva i razdora.

Za aktivnosti i praksu opštenarodne odbrane u Pokrajini Kosovo značajno je ukazati na angažovanost SK na stalnom razvijanju shvaćanja i prakse da aktivno učešće pripadnika svih naroda i narodnosti u svim procesima priprema opštenarodne odbrane istovremeno znači i njihovu angažovanost za odbranu suverenosti svih nacionalnosti, afirmaciju i zaštitu i njihovih stvarnih nacionalnih interesa, koje se u takvim uslovima pretvara u subjektivno osećanje i uverenje pripadnika svih naroda i narodnosti za njihovu konkretnu akciju za uspešnu odbranu cele samoupravne socijalističke Jugoslavije. Usmeravajući tako naše aktivnosti u opštenarodnoj odbrani, u kojoj višenacionalnost pretvaramo u novu i multipliciranu snagu odbrane, mi razbijamo osnovno oružje neprijatelja i eventualnog agresora, koji će uvek težiti da naš višenacionalni sastav koristi kao faktor za unošenje razdora i slabljenja naše odbrambene moći.

Postignuti rezultati na ostvarivanju nacionalne ravnopravnosti uopšte, kao i na rešavanju nekih pitanja koja su direktno vezana za ostvarivanje prava naroda i narodnosti na području opštenarodne odbrane, kao što su poboljšanje nacionalnog sastava aktivnog i rezervnog starešinskog kadra, putem bržeg povećanja broja starešina iz redova narodnosti, pre svega one albanske, ravnopravna upotreba jezika naroda i narodnosti, pri čemu nam u svemu tome predstoji još mnogo zadataka — stalno jačaju odbrambene snage Pokrajine i povećavaju spremnost radnih ljudi i građana, pripadnika svih naroda i

narodnosti da svim sredstvima brane nezavisnost i integritet samoupravne socijalističke Jugoslavije, ravnopravne zajednice naroda i narodnosti.

Drugo, proces područstvljavanja opštenarodne odbrane i u SAP Kosovo odvijao se uporedo sa razvojem i produbljivanjem samoupravnih odnosa u udruženom radu, mesnoj zajednici, opštini i šire. Poslednjih godina postignuti su značajni rezultati na područstvljavanju poslova opštenarodne odbrane. Sve veći broj društvenih činilaca aktivno se bavi poslovima i zadacima na praktičnom oživotvorenju koncepcije. Predstavnička tela, njihovi organi, rukovodstva društveno-političkih organizacija u opštinama i na nivou Pokrajine, redovno razmatraju pitanja iz oblasti opštenarodne odbrane, utvrđuju konkretne zadatke i preduzimaju mere za njihovo ostvarivanje. Pokrajinski i opštinski komiteti Saveza komunista Kosova redovno razmatraju problematiku opštenarodne odbrane, utvrđuju stavove i zadatke i organizuju njihovo sprovođenje na osnovama politike, zadataka i stavova Saveza komunista Jugoslavije i Saveza komunista Srbije shodno uslovima i specifičnostima ove Pokrajine.

Mnogobrojne specijalizovane društvene organizacije sve se više i aktivnije uključuju u sistem opštenarodne odbrane i na taj način primaju na sebe deo poslova na osposobljavanju radnih ljudi i građana, posebno omladinaca za opštenarodnu odbranu. Organi samoupravljanja i neposredno sami radnici u organizacijama udruženog rada sve više postaju faktor neposrednog odlučivanja, organizovanja i usmeravanja celokupnih odbrambenih priprema i aktivnosti.

U praksi ostvarivanja koncepcije opštenarodne odbrane naša nastojanja bila su usmerena na to da je u mesnoj zajednici i organizaciji udruženog rada moguće neposredno angažovanje radnih ljudi i građana na poslovima svenarodne odbrane, jačanje njihove aktivne pozicije u odnosu na opštenarodnu odbranu i pokretanje najšire inicijative hiljade građana i radnih ljudi i svih društvenih struktura u čemu smo i videli naš osnovni zadatak. Na takvom shvatanju suštine područstvljavanja opštenarodne odbrane baziraju se naši osnovni zadaci.

Polazeći od društveno-političke suštine područstvljavanja i u tom kontekstu uloge i zadataka mesne zajednice i organizacija udruženog rada u realizaciji koncepcije opštenarodne odbrane, saznanja i stečenih iskustava, glavni pravci delovanja i akcije saveza komunista Kosova, svih društvenih činilaca usmereni su na dalje osposobljavanje mesnih zajednica i organizacija udruženog rada na ostvarivanju svoje funkcije u sistemu opštenarodne odbrane. Na osnovama takve orijentacije već se sprovodi značajna aktivnost u mesnim zajedni-

cama, organizacijama udruženog rada, mesnim organizacijama Saveza komunista, SSRN, Savezu omladine, boraca, rezervnih starešina i dr. Kao rezultat takve aktivnosti oseća se veća mobilnost šire i organizovano učešće stanovništva u mesnoj zajednici i radnih ljudi u osnovnim organizacijama udruženog rada.

Na područjavanju poslova opštenarodne odbrane uz neposrednu realizaciju konkretnih zadataka, uključuje se sve veći broj društvenih subjekata. To traži visok stepen koordinacije, saradnje i sinhronizaciju aktivnosti na svim nivoima, sa osnovnim ciljem — da svaki obavi svoj deo zadatka i poslova i snosi punu odgovornost za to — što omogućuje racionalno, efikasno i odgovorno delovanje...

DOKO JOVANIĆ

Doprinos „Vojnog dela“ našoj teoriji ratne veštine

(»VOJNO DELO« br. 6/73)

... Poslije završetka narodnooslobodilačkog rata raspolagali smo velikim i dragocjenim ratnim iskustvom i ogromnim oduševljenjem, koje je govorilo o našoj spremnosti za izvršenje svakog zadatka. Istovremeno, činjenica je da smo »znatno zaostajali« u »organizovanom naučnom radu na izgrađivanju jedinstvenih pogleda o osnovnim pitanjima vojne nauke i ratne veštine, radu na sistematskom stvaranju i samih naših vojno-naučnih kadrova«. Naš starješinski kadar nije bio naviknut da piše, niti je smatrao da je to baš neophodno. S druge strane, nametala se neodložna potreba vojno-naučnog rada kao preduslova za izgradnju adekvatne vojne doktrine...

... Izlaz je nađen u tome da su, prvih godina izlaženja časopisa, naredbom načelnika Generalštaba određivani autori osnovnih članaka, teme i rokovi. Autori su bili mahom najistaknutije starješine, za koje se pretpostavljalo da su kadri uspješno da obrade postavljene teme. Kasnije se išlo na prethodne dogovore sa potencijalnim autorima o temama i rokovima obrade. Tih prvih dana bilo je i dobrovoljnih autora, ali je njihov broj bio malen.